

Forslag

til

Lov om et hovedstadsråd.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 6. juni 1973.)*

Kapitel 1.

Hovedstadsrådet.

§ 1. Hovedstadsrådet varetager de i kapitel 4 nævnte fælles opgaver inden for hovedstadsområdet.

Stk. 2. Hovedstadsområdet omfatter i denne lov Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtskommuner.

Kapitel 2.

Hovedstadsrådets sammensætning.

§ 2. Hovedstadsrådet består af 37 medlemmer.

Stk. 2. Hovedstadsrådets medlemmer vælges blandt medlemmerne af kommunalbestyrelserne og amtsrådene i hovedstadsområdet, jfr. § 6, stk. 1.

Stk. 3. Hovedstadsrådets medlemmer vælges af partiernes grupper i Københavns borgerrepræsentation, Frederiksberg kommunalbestyrelse samt Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtsråd efter §§ 3-9. En partigruppe omfatter det eller de medlemmer af det kommunale råd, der er valgt for samme parti eller på samme kandidatliste uden for partierne.

§ 3. Forud for de kommunale valg fordeles hovedstadsrådets mandater på de i § 1, stk. 2, nævnte 5 områder på grundlag af forholdstal, der for hvert område udgør områdets senest forud for den 1. januar i valgåret offentliggjorte registerfolketal. Hvis de mandattal, der fremkommer

ved denne fordeling, ikke er hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver det fornødne antal mandater, forhøjes den eller de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode).

Stk. 2. Indenrigsministeren bekendtgør den fordeling af hovedstadsrådets mandater på de 5 områder, der er foretaget i henhold til stk. 1.

§ 4. Efter de kommunale valg fordeles først hovedstadsrådets mandater på de partier (kandidatlistes), der har opnået repræsentation i et eller flere af de i § 2, stk. 3, nævnte kommunale råd. Fordelingen foretages i forhold til disse partiers (kandidatlistes) samlede stemmetal for hele hovedstadsområdet ved valget til de nævnte kommunale råd. Summen af partiernes (kandidatlisternes) stemmetal divideres med et tal svarende til hovedstadsrådets medlemstal, og med det herved fremkomne tal divideres de enkelte partiers (kandidatlistes) samlede stemmetal. Hvis de kvotienter, der fremkommer ved divisionen, ikke er hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver 37, forhøjes den eller de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode).

§ 5. Efter fordelingen af hovedstadsrådets mandater på partier (kandidatlistes), jfr. § 4, fordeles rådets mandater på partierne (kandidatlisterne) i de enkelte områder inden for områdets mandattal, jfr. § 3. Fordelingen sker ved, at stemmetallene i hvert af de 5 områder for hvert af de partier

Indenrigsmin. j. nr. 7. kt. 1973/1820-3.

*) Se FT: 6229, 6621, 7249, 7636; A. 6081; B. 2465, 2589. Lov nr. 331 af 13. juni 1973.

(kandidatlistes), der skal repræsenteres i hovedstadsrådet, divideres med 1, 4, 7, 10 o.s.v. Den største af de herved fremkomne kvotienter giver partiet (kandidatlisten) i det område, den er tilfaldet, ret til at besætte det første mandat, den næststørste kvotient giver partiet (kandidatlisten) i det område, den er tilfaldet, ret til at besætte det andet mandat, o.s.v.

Stk. 2. Når et parti (kandidatliste) eller et område har fået det antal mandater, som det skal have, jfr. §§ 3 og 4, kommer partiet (kandidatlisten) eller området ikke videre i betragtning ved fordelingen, men denne foretages da for de øvrige partier (kandidatlistes) og for de andre områder, indtil samtlige mandater er fordelt. Er to eller flere kvotienter lige store, foretager indenrigsministeren lodtrækning.

Stk. 3. Tilfalder et mandat efter stk. 1 og 2 et parti (en kandidatliste) i et område, hvor partiet (kandidatlisten) ikke er repræsenteret i amtsrådet eller — for Københavns og Frederiksberg kommuner — i borgerrepræsentationen henholdsvis kommunalbestyrelsen, skal mandatet forlods besættes af partiet i det område, hvor partiet ved beregningen efter stk. 1 har opnået den største ikke-anvendte kvotient, og hvor partiet er repræsenteret i det nævnte kommunale råd. Herefter fordeles de øvrige mandater efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Snarest efter de kommunale valg underretter indenrigsministeren de 5 kommunalbestyrelser og amtsråd om resultatet af beregningen.

§ 6. I tilslutning til det konstituerende møde i hver af de 5 kommunalbestyrelser og amtsråd, der er nævnt i § 2, stk. 3, eller snarest derefter vælger de repræsentationsberettigede partiers (kandidatlistes) grupper blandt de i vedkommende kommune eller amtskommune bosiddende medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd det antal medlemmer til hovedstadsrådet, som den enkelte gruppe er berettiget til. I mangel af enighed i partigruppen foretages flertalsvalg. Kan en partigruppe ikke vælge det fornødne antal medlemmer til hovedstadsrådet, besættes de herefter ledige pladser ikke.

Stk. 2. Partigruppen vælger efter reglerne i stk. 1 stedfortrædere for de medlemmer, der er valgt til hovedstadsrådet. Stedfortræ-

derne vælges i den rækkefølge, de skal indtræde i hovedstadsrådet.

Stk. 3. Meddelelse om, hvem der er valgt som medlemmer og stedfortrædere til hovedstadsrådet, gives straks til det afgående hovedstadsråds formand.

Stk. 4. Klager og tvivlsspørgsmål i forbindelse med valget af medlemmer og stedfortrædere til hovedstadsrådet afgøres af indenrigsministeren, der kan fastsætte nærmere regler om valgets foretagelse.

§ 7. Ethvert medlem af de kommunale råd, der er nævnt i § 2, stk. 2, skal modtage valg til hovedstadsrådet, medmindre han:

- 1) er fyldt 60 år,
- 2) er borgmester i en kommune eller amtskommune,
- 3) er formand for Københavns borgerrepræsentation eller
- 4) har været medlem af hovedstadsrådet i otte år eller derover og der ikke derefter er forløbet otte år.

Stk. 2. Hovedstadsrådet kan, når helbredsmæssige eller andre særlige grunde taler derfor, tillade et medlem at udtræde af hovedstadsrådet.

§ 8. Medlemmerne af hovedstadsrådet vælges for en fireårig periode, der er sammenfaldende med valgperioden for de kommunale råd. Medlemmernes mandater bortfalder dog ikke, før valg af medlemmerne af det nye hovedstadsråd har fundet sted.

Stk. 2. Ophører et medlem af hovedstadsrådet med at beklæde det hvers som medlem af en kommunalbestyrelse eller et amtsråd, der har betinget hans valg, bortfalder hans mandat i hovedstadsrådet samtidig.

§ 9. Hvis et medlem i valgperiodens løb udtræder af hovedstadsrådet eller dør, indtræder i hans sted vedkommende stedfortræder, jfr. § 6, stk. 2.

Stk. 2. Er stedfortræderlisten udtømt, vælger partigruppen efter § 6 yderligere stedfortrædere.

§ 10. Det afgående hovedstadsråds formand indkalder medlemmerne af det nye hovedstadsråd til rådets konstituerende møde straks efter, at han har modtaget meddelelse om, hvem der er valgt til medlemmer og stedfortrædere.

Kapitel 3.

Styrelsen af hovedstadsrådets anliggender.

§ 11. De nærmere regler om styrelsen af de anliggender, der er henlagt til hovedstadsrådet, fastsættes i en styrelsesvedtægt, der vedtages af hovedstadsrådet og stadfæstes af indenrigsministeren.

Stk. 2. Hovedstadsrådet vedtager selv sin forretningsorden.

§ 12. Medmindre andet bestemmes i styrelsesvedtægten, finder nedennævnte bestemmelser i lov om kommunernes styrelse tilsvarende anvendelse for styrelsen af de anliggender, der er henlagt til hovedstadsrådet:

- 1) om valg af formand og næstformænd, jfr. §§ 6 og 7, idet valget af formanden ledes af det medlem, der længst har været medlem af hovedstadsrådet, eller hvis flere har været medlem lige længe, af den ældste af disse. Hovedstadsrådets formand kan ikke samtidig være amtsborgmester, borgmester, medlem af Københavns magistrat eller formand for Københavns borgerrepræsentation,
- 2) om møder m. v., jfr. §§ 9-16,
- 3) om udvalg m. v., jfr. kapitel III,
- 4) om kommunalbestyrelsens formand, jfr. kapitel IV,
- 5) om kommunens økonomiske forvaltning, jfr. kapitel V, idet forslag til årsbudget dog skal udarbejdes til hovedstadsrådet inden den 1. august og budgetforslagets 2. behandling senest foretages den 1. september, og
- 6) om arkivalier, oplysningspligt samt løn- og øvrige ansættelsesforhold for personale i kommunal tjeneste, jfr. §§ 62, 63 og 67.

§ 13. Tilsynet med hovedstadsrådets virksomhed varetages af indenrigsministeren. Lov om kommunernes styrelse §§ 54-56, § 57, stk. 1, § 59, stk. 1, § 60 og § 61, stk. 1 og 2, om tilsynet med kommunalbestyrelsens virksomhed finder tilsvarende anvendelse på tilsynet.

Kapitel 4.

Hovedstadsrådets opgaver og økonomi.

§ 14. Hovedstadsrådet skal i overensstemmelse med den herom gældende lovgivning:

- 1) varetage regionplanlægning,
- 2) varetage samordning, udbygning og drift af kollektiv lokaltrafik og medvirke til en samlet trafikplanlægning,
- 3) medvirke ved planlægning og gennemførelse af en samlet miljøbeskyttelse,
- 4) varetage planlægning af vandforsyning samt efter bemyndigelse fra ministeren for forureningsbekæmpelse varetage vandfordeling og forestå udbygning og drift af vandforsyning og
- 5) forestå en overordnet sygehusplanlægning.

Stk. 2. Vedkommende ministre fremsætter forslag til ændringer i lovgivningen som følge af, at hovedstadsrådet skal varetage de opgaver, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Hovedstadsrådet kan med indenrigsministerens samtykke beslutte at varetage andre opgaver, som ikke ved lovgivningen er henlagt til kommunerne, amtskommunerne, staten eller andre.

§ 15. Hovedstadsrådet yder til fremme af regionplanlægningens virkeliggørelse lån eller tilskud af en hovedstadsfond til hovedstadsområdet kommuner og amtskommuner til følgende formål:

- 1) erhvervelse af arealer samt bygge- og bymodning,
- 2) projektering og anlæg af veje og andre trafikanlæg af regional betydning,
- 3) etablering af hovedkloakker, afskærende ledninger og rensningsanlæg samt anlæg for affaldsbehandling,
- 4) etablering af vandforsyningsanlæg og hovedvandleddninger,
- 5) sanerings- og andre byfornyelsesforanstaltninger og
- 6) foranstaltninger af betydning for befolkningens fritidsliv.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler for ydelse af lån eller tilskud fra hovedstadsfonden, herunder om tilsagn om støtte ud over ét regnskabsår.

§ 16. De udgifter, der efter hovedstadsrådets årsbudget er forbundet med rådets virksomhed, herunder støtten til de formål, der er nævnt i § 15, tilvejebringes ved lig-

ning på Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner samt på Københavns og Frederiksberg kommuner.

§ 17. Påligningen sker i forhold til de indkomster, af hvilke de nævnte amtskommuner og Københavns og Frederiksberg kommuner får indkomstskat for regnskabsåret forud for beregningen af bidragene. Dette indkomstgrundlag opgøres efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren.

§ 18. Hovedstadsrådet foretager umiddelbart efter vedtagelsen af årsbudgettet indberetning til indenrigsministeren om størrelsen af det beløb, der skal tilvejebringes ved ligning på de amtskommuner og kommuner, der er nævnt i § 16. Indenrigsministeren underretter senest to uger før udløbet af fristen for vedtagelsen af de kommunale årsbudgetter amtsrådene og kommunalbestyrelserne om størrelsen af bidraget til hovedstadsrådet. Eventuelle ændringer af beregningen meddeles amtsrådene og kommunalbestyrelserne senest to uger før regnskabsårets begyndelse.

Stk. 2. Tvilsspørgsmål om beregningen af bidraget afgøres endeligt af indenrigsministeren.

§ 19. Indbetaling af bidraget sker efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren.

Kapitel 5.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

§ 20. Hovedstadsrådet vælges første gang i forbindelse med de kommunale valg i 1974.

Stk. 2. Ved fordelingen af hovedstadsrådets mandater på de 5 områder i forbindelse med de kommunale valg i 1974 bestemmes det forholdstal, der er omtalt i § 3, stk. 1, 1. pkt., som summen af områdets senest forud for den 1. januar offentliggjorte registerfolketal og områdets areal i kvadratkilometer ganget med en faktor på 50.

Stk. 3. I forbindelse med de kommunale valg i 1978 bestemmes forholdstallet på samme måde, dog at arealfaktoren nedsættes til 20.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter efter forhandling med det fællesudvalg, der er nævnt i § 21, størrelsen af det beløb, der for

regnskabsåret 1974-75 skal tilvejebringes ved ligning på de amtskommuner og kommuner, der er nævnt i § 16.

Stk. 5. Fællesudvalgets formand modtager meddelelse om, hvem der i forbindelse med de kommunale valg i 1974 er valgt som medlemmer og stedfortrædere til hovedstadsrådet, og indkalder de valgte medlemmer til det konstituerende møde.

§ 21. Til forberedelse af hovedstadsrådets virksomhed vælges senest den 1. august 1973 et fællesudvalg på 37 medlemmer efter principperne i kapitel 2. Indenrigsministeren fordeler mandaterne på partierne i de enkelte områder på grundlag af registerfolketallet pr. 1. januar 1973, en arealfaktor på 50 samt de afgivne stemmer ved de kommunale valg i 1970 til de kommunale råd, der er nævnt i § 2, stk. 3.

§ 22. Fællesudvalget udarbejder og vedtager et årsbudget for hovedstadsrådets virksomhed i 1974-75.

Stk. 2. Fællesudvalget udarbejder et udkast til styrelsesvedtægt for hovedstadsrådet. Udkastet gælder som styrelsesvedtægt for hovedstadsrådet, indtil et af hovedstadsrådet vedtaget forslag, der skal indsendes til indenrigsministeren inden den 1. oktober 1974, er stadfæstet.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler for fællesudvalgets nedsættelse og virksomhed. Indenrigsministeren kan med henblik på hovedstadsrådets oprettelse give regler om, at fællesudvalget indtil den 31. marts 1974 skal varetage opgaver eller udøve beføjelser efter § 14, stk. 1, der efter lovgivningen tilkommer kommuner eller amtskommuner i hovedstadsområdet.

§ 23. Fællesudvalget forbereder og planlægger hovedstadsrådets virksomhed, herunder den nærmere organisation af hovedstadsrådets administration. Amtsråd, kommunalbestyrelser og kommunale eller amtskommunale fællesskaber i hovedstadsområdet skal yde fællesudvalget fornøden bistand til denne forberedelse og planlægning og herunder tilvejebringe og meddele de oplysninger, fællesudvalget måtte ønske, samt lade sig repræsentere ved forhandlinger m. v.

§ 24. Indenrigsministeren kan fastsætte regler om ydelse af diæter til medlemmerne af fællesudvalget. Når forholdene taler derfor, kan indenrigsministeren efter indstilling fra fællesudvalget godkende, at der i stedet for diæter ydes formanden for fællesudvalget et honorar.

Stk. 2. Udgifterne ved fællesudvalgets virksomhed fordeles af udvalget på de amtskommuner og kommuner, der er nævnt i § 1, stk. 2, i forhold til registerfolketallene den 1. januar 1973.

§ 25. Loven forelægges folketinget til revision i folketingsåret 1976-77.

Grete Hækkerup.

/ Arne Larsen.